

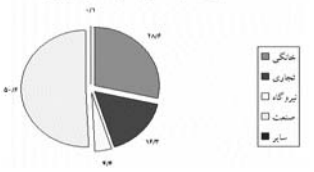
نگاه تحلیلی به یک موضوع ویژه:

مقایسه مصرف گاز طبیعی در ایران و کشورهای دیگر دنیا

ویدئو گوردی: کارشناس کامپیوتر مدیریت گازرسانی
هما شهرپاری: کارشناس اقتصاد

نیروگاه از کمترین میزان مصرف گاز طبیعی برخوردار است و این سهم از مصرف تنها ۲٪ درصد می‌باشد.

جدول شماره ۵ - سهم مصرف گاز طبیعی در هند

بررسی وضعیت مصرف گاز طبیعی در آمریکا

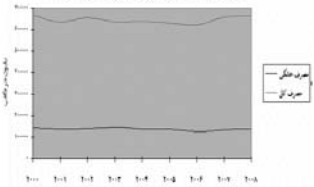
بر اساس گزارشات ارائه شده آمریکا همچنان بزرگترین مصرف کننده بزرگ گاز طبیعی به شمار می رود آمریکا در سال ۲۰۰۸ میلادی بالغ بر ۶۶۲۰۸۶ مترمکعب گاز طبیعی مصرف کرده است و از این میزان مصرف سهم بخش خانگی ۱۹۹۲۹۶ میلیون مترمکعب به ازای بیش از ۶۵ میلیون خانوار آمریکایی که مصرف کننده گاز طبیعی هستند بوده است. به منظور اطلاع دقیق و کامل از وضعیت مصرف بزرگترین مصرف کننده گاز طبیعی دنیا، طی سالهای ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۸ میلادی آماری در جدول شماره ۴ (مترمکعب شده است.

جدول شماره ۴ - بررسی مصرف گاز طبیعی در آمریکا

سال	تعداد مصرف کل	مصرف خانگی	تفاوت مصرف
۲۰۰۰	۵۹۲,۳۷۲,۷۸۱	۱,۴۷۷,۴۴۴	۲۹,۹۱۶
۲۰۰۱	۶۰۱,۲۸۶,۶۶۱	۱,۶۶۲,۴۱۱	۲۴,۴۶۱
۲۰۰۲	۶۱۰,۱۷۵,۶۵۳	۱,۹۶۸,۶۴۸	۲۴,۴۶۱
۲۰۰۳	۶۱۸,۷۸۱,۵۳۱	۱,۹۵۱,۱۲۱	۲۴,۴۶۱
۲۰۰۴	۶۲۶,۹۸۱,۴۳۳	۱,۹۱۱,۹۱۲	۲۴,۴۶۱
۲۰۰۵	۶۳۱,۱۸۸,۲۷۳	۱,۹۸۱,۶۴۸	۲۴,۴۶۱
۲۰۰۶	۶۴۱,۶۶۸,۶۸۰	۱,۹۵۱,۱۲۱	۱۹,۲۵۰
۲۰۰۷	۶۴۶,۱۶۸,۱۷۲	۱,۹۵۱,۱۲۱	۲۰,۷۶۶
۲۰۰۸	۶۵۸,۹۸۱,۴۳۳	۱,۹۵۱,۱۲۱	۲۱,۱۱۲

اطلاعات مربوط به مصرف گاز طبیعی در آمریکا حاکی از آن است که در طی سالهای آمریکا با جمعیتی بالغ بر ۲۸۰ میلیون خانوار بهره مند از گاز طبیعی دارای میانگین سرانه مصرف ۲۲۳ میلیون مترمکعب می باشد. همچنین میانگین مصرف بخش خانگی این کشور ۱۳۷۷۱ میلیون مترمکعب و حدود ۲۱ مصرف کل گاز طبیعی آمریکا را تشکیل می دهد که تقریباً دارای رشد ناآهسته می‌باشد. این روند در نمودار (شماره ۶) نمایش داده شده است.

نمودار شماره ۶ - روند مصرف کل گاز طبیعی در آمریکا

مقایسه مصرف در ایران و آمریکا

اکنون به مطالعه سهم مصرف گاز طبیعی ایران و آمریکا می پردازیم در جدول (شماره ۷) آمیزان مصرف گاز طبیعی از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۸ میلادی در سال ۲۰۰۸ تا ۱۳۸۷ در ایران نمایش داده شده است. بر اساس جدول های مذکور سهم مصرف گاز طبیعی در بخش خانگی در ایران با میانگین رشد ۱۴ درصد همراه می باشد در حالی که رشد مصرف سهم خانگی در آمریکا چیزی حدود صفر است متعاقباً مصرف کل گاز طبیعی در ایران دارای رشد شده ولی رشد مصرف کل گاز طبیعی در آمریکا همچنان ناچیز مانده است. آنچه آماری نشان می دهد این است که سهم مصرف در بخش خانگی در ایران ۱۴ درصد و بعد از بخش نیروگاه ۱۱ درصد بیشتر سهم مصرف مییابد در حالی که در آمریکا بخش خانگی ۶۰ درصد سهم مصرف گاز طبیعی، بعد از سهم نیروگاه و صنعت قرار دارد. آنچه از این مقایسه برداشت می شود این مطلب است که ایران و آمریکا هر دو از بزرگترین کشورهای مصرف کننده در دنیا هستند که دارای بالاترین رتبه ها می باشند اما میزان مصرف گاز طبیعی در آمریکا ناشی از استفاده در امور صنعتی و زیربنایی است در حالی که ایران هنوز بیشترین مصرف خود را در بخش خانگی دارد که متأسفانه در همین بخش بیش از درای اتلاف انرژی در حد بالایی می باشد.

جمع بندی

در حال حاضر گاز طبیعی نزدیک به ۶۵ درصد انرژی جهان را تأمین می کند و با توجه به مسائل زیست محیطی و کاهش ذخایر نفتی جهان سهم این سوخت در سبد مصرف انرژی در حال افزایش است. همان طور که در بخشهای مختلف این مقاله اشاره شد در کشور عزیز ما ایران، برخلاف آمریکا که کمترین مصرف گاز را در حوزه های عمومی و خانگی داشته است و بیشترین سهم مصرف را به حوزه های صنعتی تبدیل به برق اختصاص داده است، ما کمترین مصرف را به بخش صنعت اختصاص داده و مصارف عمومی و خانگی را از بالاترین میزان مصرف برخوردار کرده ایم.

الته باید به این مطلب هم توجه داشت که دلایل متعددی باعث کاهش مصرف خانگی در آمریکایی شود؛ از جمله این عوامل می توان به بهره گیری از تکنولوژی عرضه با قیمت پایین و استفاده فرهنگ صحیح مصرف که کمک بسیاری در کاهش مصرف بخش خانگی دارند اشاره کرد؛ این وجود همان طور که اشاره شد ایران به عنوان سومین کشور بزرگترین مصرف کننده خانگی گاز طبیعی دنیا با توجه به افزایش تقاضای مصرف برای گاز طبیعی طی سالهای آتی، می یابد با برنامه ریزی مشخص و مدون نسبت به رعایت الگوی بهینه مصرف گاز طبیعی عمده المعروض در بخش خانگی بیش از پیش پردازد.

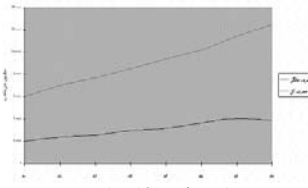
منابع و مآخذ:

- سازمان مدیریت گزارشات مدیریت گازرسانی شرکت ملی گاز ایران
- انور عرفه ویدو فراردهای مدیریت گازرسانی
- گزارش کامپیوتری شرکت ملی گاز ایران
- انور سیمستانی اطلاعات مدیریت و تکنولوژی اطلاعات
- پاگاه اطلاع رسانی سازمان اطلاعات انرژی آمریکا

جدول شماره ۳ - بررسی رشد مصرف گاز طبیعی در ایران

سال	مصرف خانگی	رشد	مصرف کل	رشد	مصرف نیروگاه	مصرف سایر
۲۰۰۷	۲۰۱۰۷	۰	۰	۰	۰	۰
۸۱	۲۳۶۶۹	۱۹	۰	۰	۰	۰
۸۲	۲۵۲۰۹	۱۰	۰	۰	۰	۰
۸۳	۲۶۸۷۱	۱۶	۰	۰	۰	۰
۸۴	۲۸۶۷۱	۱۳	۰	۰	۰	۰
۸۵	۳۰۴۷۱	۱۳	۰	۰	۰	۰
۸۶	۳۲۲۷۱	۱۳	۰	۰	۰	۰
۸۷	۳۴۰۷۱	۱۳	۰	۰	۰	۰
۸۸	۳۵۸۷۱	۱۳	۰	۰	۰	۰
۸۹	۳۷۶۷۱	۱۳	۰	۰	۰	۰
۹۰	۳۹۴۷۱	۱۳	۰	۰	۰	۰
۹۱	۴۱۲۷۱	۱۳	۰	۰	۰	۰
۹۲	۴۳۰۷۱	۱۳	۰	۰	۰	۰
۹۳	۴۴۸۷۱	۱۳	۰	۰	۰	۰
۹۴	۴۶۶۷۱	۱۳	۰	۰	۰	۰
۹۵	۴۸۴۷۱	۱۳	۰	۰	۰	۰
۹۶	۵۰۲۷۱	۱۳	۰	۰	۰	۰
۹۷	۵۲۰۷۱	۱۳	۰	۰	۰	۰

با توجه به تنوع آب و هوایی و مناطق مختلف کشور ایران و همچنین کاهش دمای هوا در ماههای سرد سال، افزایش رشد مصرف خانگی و در نتیجه رشد کل مصرف در برخی سالها مشاهده می شود؛ این وجود رشد مصرف سالانه در بخش خانگی با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول (شماره ۳) طی سالهای ۱۳۸۷ تا ۱۳۸۷ سهم این مصرف دارای ۱۲ درصد رشد می باشد در نمودار (شماره ۲) افزایش سهم مصرف خانگی از کل مصرف گاز طبیعی در ایران را به صورت صعودی نمودن می دهد.

حالی به بررسی سهم مصرف گاز طبیعی ایران در کل دنیا، سطح خانوارمیانگین و کل آسیا می پردازیم در جدول (شماره ۸) میزان مصرف گاز طبیعی طی سالهای ۲۰۰۸ تا ۲۰۰۸ میلادی در سطح خانوارمیانگین کل آسیا و دنیا در کنار کشور منتخب اشاره شده است بر اساس اطلاعات مندرج در جدول مذکور که بیانگر افزایش سهم مصرف ایران از کل مصرف جهانی در طی سالهای اخیر بوده است. پیش بینی می شود این سهم در طی سالهای آینده همچنان روند صعودی داشته باشد.

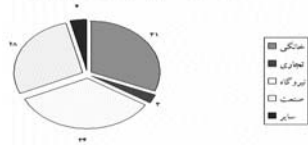
روسیه به عنوان دومین کشور از بزرگترین مصرف کننده دنیا از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۸ میلادی دارای رشد تقریباً ۱ درصدی می باشد و در سال ۲۰۰۸ میلادی ۲۲۰ میلیارد متر مکعب مصرف گاز طبیعی داشته است. کشور انگلستان نیز با میانگین رشد ۳ درصد در سالهای مذکور در حالی که در ردهف بزرگترین مصرف کننده دنیا قرار دارد اما دارای رشد منفی می باشد. در بین این ۲۰ کشور مصرف کننده گاز طبیعی که در جدول (شماره ۸) به آنها اشاره شده است چین نیز یکی از کشورهای است که مصرف گاز طبیعی در آن سالها اخیر روند صعودی داشته است البته افزایش مصرف در چین در طی این سالها به صورت غلنی و چشم گیر در بخش صنعت و تجارت مشاهده می شود و این افزایش مصرف نمی تواند مانده روند صعودی در ایران مربوط به بخش خانگی باشد.

کشور دیگری که به آن اشاره می کنیم ترکیه است. مصرف گاز طبیعی در ترکیه در طی سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۸ میلادی بیش از ۱۴ برابر شده است. مصرف گاز طبیعی در سال ۲۰۰۰ برابر با ۱۵ میلیارد متر مکعب بوده است که در سال ۲۰۰۸ میلادی به ۲۶ میلیارد متر مکعب رسیده است و همچنین افزایش مصرف گاز طبیعی در سالهای مذکور در کشورهای همچون ژاپن، قطر، عربستان سعودی، هند، آسیاتیا و ترکمنستان نیز مشاهده می شود ولی آنچه مسلم است نباید این افزایش در مصرف گاز طبیعی مربوط به بخش خانگی باشد.

بررسی به کشورهای ایران، آمریکا، هند

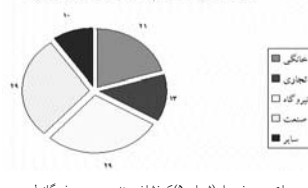
حالی به بررسی سهم مصرف گاز طبیعی در ایران، آمریکا و هند می پردازیم. در نمودار (شماره ۳) مصرف گاز طبیعی ایران در بخشهای مختلف مصرف نشان داده شده است. بر اساس این اطلاعات سهم مصرف گاز طبیعی در بخش نیروگاه بیشترین میزان مصرف را در ایران به خود اختصاص داده است و سهم خانگی رتبه دوم را در بخشهای مختلف مصرف دارد.

نمودار شماره ۷ - سهم مصرف گاز طبیعی در ایران

ایران با تولید بیش از ۱۴۴ میلیارد مترمکعب گاز طبیعی در سال ۱۳۸۷ حدود ۲۴ درصد آن را در نیروگاه مصرف می کند؛ این مقدار تقریباً برابر ۷۳ کل سهم گاز مصرفی در ایران می باشد. همچنین مصرف گاز طبیعی در بخش نمودار (شماره ۲) میزان مصرف گاز طبیعی در بخشهای مختلف آمریکا را می دهد در آمریکا مقدار مصرف گاز طبیعی در دو بخش نیروگاه و صنعت برابر می باشد یعنی در هر بخش ۲۹ درصد کل مصرف گاز طبیعی کشور مصرف می شود و مصرف در بخش خانگی با داشتن رتبه سوم و رشد ثابت در سالهای اخیر، ۲۱ درصد کل مصرف گاز طبیعی را به خود اختصاص داده است.

نمودار شماره ۸ - سهم مصرف گاز طبیعی در آمریکا

با توجه به نمودار (شماره ۵) که نشان دهنده سهم مصرف گاز طبیعی در بخش کشور هند می باشد مشاهده می کنیم که در این کشور بخش صنعت با سهم ۵۰٪ درصدی مصرف از کل سهم مصرف گاز طبیعی بیش از سهم میزان مصرف را دارا می باشد و بعد از آن بخش خانگی ۲۸٪ درصد از سهم مصرف در رتبه دوم قرار گرفته است در هند بر خلاف دو کشور مذکور، گاز طبیعی در بخش خانگی از کل مصرف محاسبه شده.

دانش نفت: اهمیت اصلی و واقعی گاز طبیعی با توجه به ارزش افزوده و قابلیت تبدیل به هزاران نوع کالای با ارزش اقتصادی در بخش صنعت و پتروشیمی ظاهر می شود و نیاز روز افزون به گاز طبیعی برای تأمین انرژی و سوخت و محیطیوار ارزش حاصل از فروش و صادرات برای سرمایه گذاری و راه اندازی صنایع مادر و زیربنایی در کشور ما اندیشه ترمز بخشد؛ فعالیتها مرتبط با صنعت گاز را تقویت می کند؛ با توجه به کثرت گاز طبیعی در ایران و اندازهای قابل توجه گاز طبیعی در بخشهای مختلف کشور، این مسئله مستحق تأثیر و تجاری و... ضروری است برای اعمال سیاستهای مربوط به مصرف بهینه گاز طبیعی در تمام بخشها از جمله بخش خانگی، ابتدا وضعیت مصرف گاز طبیعی در این بخش مورد بررسی و توسعه گردد. طی بررسی های انجام شده کشور ایران بعد از آمریکا و روسیه سومین مصرف کننده از بزرگترین مصرف کنندگان دنیا می باشد که همچنان دارای سیر صعودی در مصرف است و با پیش بینی های انجام شده در خصوص گاز کشور با این روند مصرف در آینده نزدیک با مشکل مواجه خواهد شد خصوصاً که بیشترین سهم مصرف به بخش خانگی تعلق گرفته است و این بالا به بر خلاف سهم مصرفی در کشورهای همچون آمریکا، روسیه و این حد می باشد لذا در این مقاله نحوه بررسی ارائه وضعیت مصرف گاز طبیعی در سطح بین المللی به بررسی نحوه مصرف در ایران، آمریکا و هند بر حسب بخشهای مختلف مصرف کننده پرداخته می شود.

وضعیت گاز مصرفی در ۲۰ کشور دنیا

آمار و اطلاعات مربوط به مصرف گاز طبیعی در سطح بین المللی گویای آن است که مصرف گاز طبیعی در طی سالهای گذشته دارای روند صعودی بوده و در سالهای آینده نیز از ارزش قابل توجهی برخوردار خواهد بود. مصرف گاز طبیعی در دنیا به طور متوسط سالانه از رشد ۷۳ درصدی برخوردار است و طبق جدول (شماره ۸) میزان مصرف گاز طبیعی در سال ۲۰۰۸ میلادی در جهان بالغ بر ۳۱۹ میلیارد مترمکعب اعلام شده است. بنابراین بالا به توجه به افزایش تقاضای جهانی برای مصرف گاز طبیعی در سالهای آینده ضرورت رعایت الگوی بهینه مصرف، از اهمیت بیشتری خواهد شد.

جدول شماره ۹ - مصرف گاز طبیعی

سال	مصرف کل	مصرف خانوارمیانگین	کل دنیا
۲۰۰۰	۲۱۵	۱۸۷	۲۴۵
۲۰۰۱	۲۲۵	۱۹۷	۲۵۵
۲۰۰۲	۲۳۵	۲۰۸	۲۶۵
۲۰۰۳	۲۴۵	۲۱۹	۲۷۵
۲۰۰۴	۲۵۵	۲۲۹	۲۸۵
۲۰۰۵	۲۶۵	۲۳۹	۲۹۵
۲۰۰۶	۲۷۵	۲۴۹	۳۰۵
۲۰۰۷	۲۸۵	۲۵۹	۳۱۵
۲۰۰۸	۲۹۵	۲۶۹	۳۲۵
۲۰۰۹	۳۰۵	۲۷۹	۳۳۵
۲۰۱۰	۳۱۵	۲۸۹	۳۴۵
۲۰۱۱	۳۲۵	۲۹۹	۳۵۵
۲۰۱۲	۳۳۵	۳۰۹	۳۶۵
۲۰۱۳	۳۴۵	۳۱۹	۳۷۵
۲۰۱۴	۳۵۵	۳۲۹	۳۸۵
۲۰۱۵	۳۶۵	۳۳۹	۳۹۵
۲۰۱۶	۳۷۵	۳۴۹	۴۰۵
۲۰۱۷	۳۸۵	۳۵۹	۴۱۵
۲۰۱۸	۳۹۵	۳۶۹	۴۲۵
۲۰۱۹	۴۰۵	۳۷۹	۴۳۵

بر اساس اطلاعات مندرج در جدول (شماره ۲) و با اشاره به نمودار (شماره ۸) در می یابیم مصرف گاز طبیعی به صورت صعودی در کشورهای همچون چین و هند که در بخش صنعت و تجارت فعالیت دارد وضعیت چشمگیری دارد.

جدول شماره ۱۰ - وضعیت مصرف گاز طبیعی در جهان

کشور	مصرف کل	مصرف خانوارمیانگین	کل دنیا
ایران	۱۴۴	۱۸۷	۲۴۵
آمریکا	۲۲۰	۱۹۷	۲۵۵
هند	۲۶۰	۲۰۸	۲۶۵
چین	۲۸۰	۲۱۹	۲۷۵
روسیه	۳۰۰	۲۲۹	۲۸۵
ژاپن	۳۲۰	۲۳۹	۲۹۵
کره	۳۴۰	۲۴۹	۳۰۵
آسیاتیا	۳۶۰	۲۵۹	۳۱۵
ترکمنستان	۳۸۰	۲۶۹	۳۲۵
قطر	۴۰۰	۲۷۹	۳۳۵
عربستان	۴۲۰	۲۸۹	۳۴۵
هند	۴۴۰	۲۹۹	۳۵۵
اسپانیا	۴۶۰	۳۰۹	۳۶۵
ژاپن	۴۸۰	۳۱۹	۳۷۵
آمریکا	۵۰۰	۳۲۹	۳۸۵
آسیاتیا	۵۲۰	۳۳۹	۳۹۵
روسیه	۵۴۰	۳۴۹	۴۰۵
ژاپن	۵۶۰	۳۵۹	۴۱۵
کره	۵۸۰	۳۶۹	۴۲۵
آسیاتیا	۶۰۰	۳۷۹	۴۳۵
ترکمنستان	۶۲۰	۳۸۹	۴۴۵
قطر	۶۴۰	۳۹۹	۴۵۵
عربستان	۶۶۰	۴۰۹	۴۶۵
هند	۶۸۰	۴۱۹	۴۷۵
اسپانیا	۷۰۰	۴۲۹	۴۸۵
ژاپن	۷۲۰	۴۳۹	۴۹۵
آمریکا	۷۴۰	۴۴۹	۵۰۵
آسیاتیا	۷۶۰	۴۵۹	۵۱۵
روسیه	۷۸۰	۴۶۹	۵۲۵
ژاپن	۸۰۰	۴۷۹	۵۳۵
کره	۸۲۰	۴۸۹	۵۴۵
آسیاتیا	۸۴۰	۴۹۹	۵۵۵
ترکمنستان	۸۶۰	۵۰۹	۵۶۵
قطر	۸۸۰	۵۱۹	۵۷۵
عربستان	۹۰۰	۵۲۹	۵۸۵
هند	۹۲۰	۵۳۹	۵۹۵
اسپانیا	۹۴۰	۵۴۹	۶۰۵
ژاپن	۹۶۰	۵۵۹	۶۱۵
آمریکا	۹۸۰	۵۶۹	۶۲۵
آسیاتیا	۱۰۰۰	۵۷۹	۶۳۵
روسیه	۱۰۲۰	۵۸۹	۶۴۵
ژاپن	۱۰۴۰	۵۹۹	۶۵۵
کره	۱۰۶۰	۶۰۹	۶۶۵
آسیاتیا	۱۰۸۰	۶۱۹	۶۷۵
ترکمنستان	۱۱۰۰	۶۲۹	۶۸۵
قطر	۱۱۲۰	۶۳۹	۶۹۵
عربستان	۱۱۴۰	۶۴۹	۷۰۵
هند	۱۱۶۰	۶۵۹	۷۱۵
اسپانیا	۱۱۸۰	۶۶۹	۷۲۵
ژاپن	۱۲۰۰	۶۷۹	۷۳۵
آمریکا	۱۲۲۰	۶۸۹	۷۴۵
آسیاتیا	۱۲۴۰	۶۹۹	۷۵۵
روسیه	۱۲۶۰	۷۰۹	۷۶۵
ژاپن	۱۲۸۰	۷۱۹	۷۷۵
کره	۱۳۰۰	۷۲۹	۷۸۵
آسیاتیا	۱۳۲۰	۷۳۹	۷۹۵
ترکمنستان	۱۳۴۰	۷۴۹	۸۰۵
قطر	۱۳۶۰	۷۵۹	۸۱۵
عربستان	۱۳۸۰	۷۶۹	۸۲۵
هند	۱۴۰۰	۷۷۹	۸۳۵
اسپانیا	۱۴۲۰	۷۸۹	۸۴۵
ژاپن	۱۴۴۰	۷۹۹	۸۵۵
آمریکا	۱۴۶۰	۸۰۹	۸۶۵
آسیاتیا	۱۴۸۰	۸۱۹	۸۷۵
روسیه	۱۵۰۰	۸۲۹	۸۸۵
ژاپن	۱۵۲۰	۸۳۹	۸۹۵
کره	۱۵۴۰	۸۴۹	۹۰۵
آسیاتیا	۱۵		